

Evaluatie

De nieuwe Wet inburgering 2021 in Woerden

Inhoudsopgave

1.	Context	3
1.1	Ambities en beleidskaders	3
1.2	Taakstelling en huisvesting	3
1.3	Demografie.....	4
2.	Ambities in de praktijk.....	4
2.1	Hoe verloopt de start?	4
2.1.1	Tijdigheid start	4
2.1.2	Realisatie taakstelling	4
2.1.3	Warme overdracht.....	5
2.1.4	Ketensamenwerking.....	5
2.2	Hoe goed lukt het statushouders om hun weg in Woerden te vinden?	5
2.2.1	Maatschappelijke begeleiding	5
2.2.2	Lokaal netwerk	5
2.2.3	Psychosociale problematiek.....	6
2.2.4	Financiële zelfredzaamheid	6
2.2.5	Huisartsenzorg	6
2.3	Hoe staat het met taalonderwijs?	6
2.3.1	Regionale samenwerking	6
2.3.2	Taalroutes	6
2.3.3	Inhoud taaltrajecten.....	7
2.3.4	Randvoorwaarden	7
2.3.5	Informeel taalaanbod	7
2.4	Hoe staat het met participatie?.....	7
2.4.1	Werk en taalonderwijs.....	7
2.4.2	Begeleiding werkgevers	7
2.4.3	Begeleiding statushouders.....	8
3.	Hoe nu verder?	8
3.1	Wat kunnen we verwachten?	8
3.2	Waar gaan we aan werken?	8
3.2.1	Herbeleggen taken maatschappelijke begeleiding	8
3.2.2	Doorontwikkeling financiële coaching	8
3.2.3	Aansluiting participatie en taal	9
3.2.4	Informeel taalaanbod	9
3.2.5	Sociale kaart en netwerk.....	9

1. Context

1.1 Ambities en beleidskaders

Sinds januari 2022 is de nieuwe wet Inburgering (NWI) van kracht. Met deze wet zijn de gemeenten verantwoordelijk geworden voor de regie op de inburgering. De wet is van toepassing op statushouders (inclusief nareizigers) en gezinsmigranten¹. Het doel van de wet is:

“Inburgeringsplichtigen bereiken het voor hen hoogst haalbare taalniveau (liefst niveau B1) en [de module] Kennis van de Nederlandse Maatschappij, in combinatie met gerichte inspanningen op participeren naar vermogen vanaf de start van het inburgeringstraject.”²

Daarbij zijn vijf subdoelen geformuleerd:

1. Tijdige start van de inburgering
2. Snelheid van de inburgering
3. Maatwerk
4. Dualiteit: hand in hand met participatie
5. Kwaliteit van het inburgeringsaanbod

In Woerden is de lokale ambitie in samenwerking met de uitvoeringsorganisaties als volgt verwoord:

‘De gemeente Woerden streeft met de nieuwe Wet inburgering na dat inburgeringsplichtigen zo snel mogelijk naar vermogen in de samenleving participeren. Dit realiseren we door gerichte inspanningen vanaf de start van het inburgeringstraject, waarvoor zowel formeel als informeel aanbod wordt aangesproken.

Inburgeringsplichtigen ontwikkelen hiermee kennis van de Nederlandse maatschappij en bereiken het voor hen hoogst haalbare taalniveau (het liefst niveau B1). Daarnaast is het inburgeringstraject voor zowel de inburgeraar als de betrokken partijen een helder traject. Hierin is duidelijk wat van wie wordt verwacht.’

1.2 Taakstelling en huisvesting

Vanuit de Huisvestingswet bepaalt het Rijk elk half jaar het aantal statushouders dat gemeenten moeten huisvesten (taakstelling). De ontwikkeling van de taakstelling voor Woerden is zichtbaar gemaakt in de grafiek op de volgende pagina.

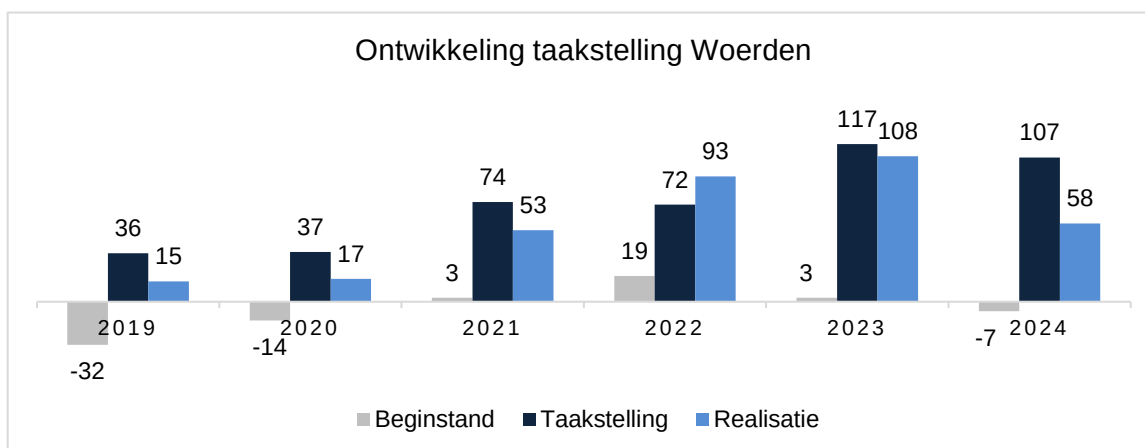
De taakstelling is in 2022, inclusief achterstand, volledig gerealiseerd. In 2023 is de taakstelling verder gestegen. Tussentijds is besloten deze te verlagen omdat dit landelijk een onmogelijke opgave bleek. Tegelijk zorgde de druk op de opvangcapaciteit ervoor dat eind 2023 dringend verzocht is om de huisvesting te versnellen. De gemeente Woerden heeft daarop via de Hotel- en Accommodatieregeling 8 statushouders in het Best Western hotel geplaatst. Ook in juni 2024 wordt gebruik gemaakt van deze regeling in het kader van een inhaalslag op de huisvesting³. De taakstelling 2024-1 is mede hierdoor volledig gerealiseerd.

¹ **Gezinsmigranten** komen naar Nederland om zich aan te sluiten bij een persoon met de Nederlandse nationaliteit, of iemand die al langer in Nederland gevestigd is. Gezinsmigranten krijgen, onder voorwaarden, een verblijfsvergunning gezinshereniging of gezinsvorming. Een van de voorwaarden is dat de partner de migrant van levensonderhoud kan voorzien. Gezinsmigranten van buiten de Europese Unie zijn inburgeringsplichtig.

Nareizigers horen niet bij de groep gezinsmigranten. Nareizigers zijn de partner, ouder of het (pleeg)kind van een asielstatushouder die bij hem/haar in Nederland wil komen wonen. De aanvraag voor gezinshereniging moet kort na het verkrijgen van de verblijfsvergunning worden ingediend. Nareizigers krijgen meestal een verblijfsvergunning asiel, die is afgeleid van de vergunning van de eerst gekomen statushouder. Nareizigers worden in het kader van de Wi2021 als ‘asielstatushouder’ beschouwd, want zij hebben dezelfde rechten en plichten.

² Memorie van toelichting, wetsvoorstel Wet Inburgering 2021.

³ Raadsinformatiebrief Voortgang huisvesting statushouders (5 juni 2024, D/24/145456)

1.3 Demografie

In 2022 zijn 93 statushouders in Woerden gehuisvest, waarvan 49 meerderjarig (52%). In 2023 was het aandeel meerderjarigen iets groter, namelijk 58% van de 108. Het grootste deel van de statushouders is afkomstig uit Syrië. Enkele vluchtelingen waren afkomstig uit Turkije, Irak, Egypte, Iran, Eritrea en Rusland. De achtergrond verschilt van mensen die nauwelijks onderwijs hebben genoten tot universitair geschoolden.

2. Ambities in de praktijk

2.1 Hoe verloopt de start?

2.1.1 Tijdigheid start

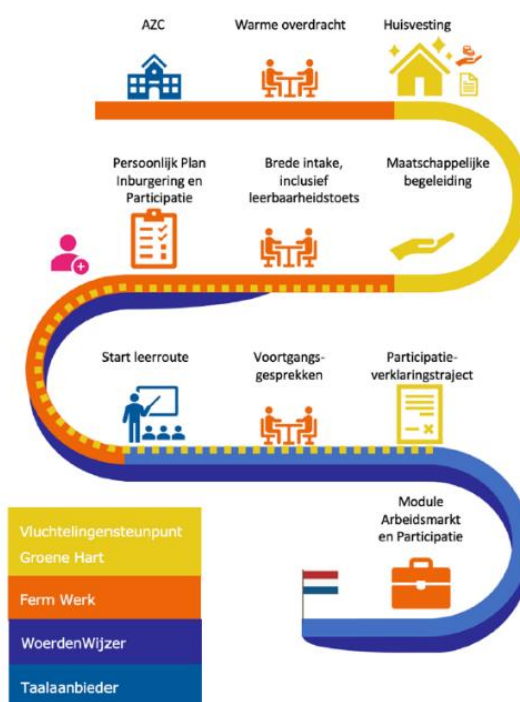
Tot op heden is vanuit onze Gemeenschappelijke Regeling geen uitvoering gegeven aan een vroege start vanuit de AZC's, zoals oorspronkelijk uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma (zie infographic rechts). Deze ambitie zou gelden voor aan de gemeente gekoppelde statushouders die in afwachting van huisvesting vanuit een AZC al met de inburgering kunnen starten. Dit is echter "niet of nauwelijks" mogelijk. De tijd in de AZC's "ontmoedigt, neemt ambitie weg en zorgt voor mentale problemen."⁴

Het opstellen van het Persoonlijk Inburgeringsplan (PIP) op een AZC kost extra inzet van consultants. Daarnaast werden reiskosten naar de gecontracteerde taalinstelling (in Woerden of Utrecht) lange tijd niet vergoed. Hier is met de voorjaarsnota 2024 verandering in gekomen.

In juni 2024 worden statushouders voor het eerst bij wijze van pilot vanuit het AZC uitgenodigd voor kennismaking. Daarbij zorgt het toekomstige AZC voor nieuwe mogelijkheden als asielzoekers bij vergunningverlening in een doorlopende lijn aan gemeenten in deze regio worden gekoppeld.

2.1.2 Realisatie taakstelling

De uitvoerende organisaties kunnen maar een beperkt aantal huisvestingen per maand verwerken. Het administratieve gedeelte van de huisvesting en andere regelingen is complex en kost daarom veel tijd. Daarnaast liep de samenwerking tussen ketenpartners niet goed. Alle partners in de keten zijn stuk voor stuk nodig om het proces op elkaar af te stemmen en door afwisselende capaciteitsproblemen

⁴ Inburgeren door de ogen van nieuwkomers. Onderzoek naar het perspectief van inburgeraars voor het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. (20 december 2023, Rijksoverheid)

functioneerde de keten bij tijden onvoldoende. In 2023 is uiteindelijk een groot deel van de taakstelling gerealiseerd, maar de begeleiding van de statushouders heeft door de grote fluctuaties niet voldoende aandacht kunnen krijgen.

Een complicerende factor bij het zoeken van passende huisvesting is dat momenteel 84% van de gekoppelde statushouders alleengaand is. Het grootste deel is in afwachting van gezinshereniging, maar de wachttijd hiervoor bedraagt gemiddeld twee jaar.

In 2023 gingen 47 woningen van de 381 toewijzingen naar statushouders. Dit is ruim 12,3%.

2.1.3 Warme overdracht

In het afgelopen jaar was er beperkt sprake van een overdracht vanuit AZC-locaties. Casemanagers en inburgeringsconsulenten van het COA hebben hier niet voldoende tijd en aandacht voor. Ketenpartners ervaren dit als een gemis in de voorbereiding op inburgering en werk. Er wordt noodzakelijke informatie gemist over een recent werkverleden, psychische en/of financiële belemmeringen of problematiek in de gezinssfeer. Dit komt vervolgens vaak als eerste bij vrijwilligers terecht. Via casuïstiek overleggen kan worden doorverwezen naar Woerden Wijzer.

2.1.4 Ketensamenwerking

De hoge taakstelling en fluctuaties in huisvesting hebben een grote invloed op de keten. Alle beleids- en uitvoerende medewerkers staan hierdoor onder druk. Dit speelt zich af in de context van een hoog personeelsverloop en arbeidsmarktkrapte met moeilijk vervulbare vacatures. Vanuit de **gemeente** is er eind 2023 weer beleidscapaciteit op inburgering zodat er meer regie op de keten plaatsvindt.

Ferm Werk heeft te maken gehad met een capaciteitstekort op uitvoering, structurele monitoring en afstemming van samenwerkingsafspraken. Ook beleidsinhoudelijk werd capaciteit gemist. Inmiddels zijn de teams weer op sterkte. Wel hebben factoren als de hoeveelheid reguliere bijstandsaanvragen⁵ blijvend invloed op de beschikbaarheid voor nieuwe instroom van statushouders.

Bij **Vluchtelingen Steunpunt Groene Hart** droegen verschillende factoren eraan bij dat onvoldoende kon worden meebewogen met de verhoogde instroom. Het vrijwilligersbestand groeide niet mee met de daarbij komende stijging in de hoeveelheid juridische dossiers en zwaardere casuïstiek. Medio 2023 zijn daarom twee parttime maatschappelijk werkers en administratieve ondersteuning ingezet. Dit heeft ervoor gezorgd dat de werkzaamheden voortgezet konden worden. Desondanks is vanwege aanhoudende druk twee keer een stop ingelast voor nieuwe instroom van te begeleiden cliënten. De stichting heeft aangegeven de continuering van kwalitatieve begeleiding niet langer te kunnen garanderen en dus lopen er gesprekken met een nieuwe partij (zie 3.2.1).

2.2 Hoe goed lukt het statushouders om hun weg in Woerden te vinden?

2.2.1 Maatschappelijke begeleiding

De maatschappelijke begeleiding helpt statushouders bij het vinden van hun weg in de samenleving. VSGH monitort de verschillende leefgebieden en wijst mensen de weg naar lokale instanties. De termijn van maximaal twee jaar begeleiding is over het algemeen voldoende. Sommige statushouders zijn erg zelfredzaam en redden het met minder, terwijl anderen blijvend ondersteuning nodig hebben. Het blijft een opgave om deze mensen in beeld te houden en over de drempel te helpen richting het reguliere aanbod.

2.2.2 Lokaal netwerk

Organisaties weten elkaar te vinden en versterken elkaar. Er zijn meerdere (vrijwilligers)organisaties en burgerinitiatieven die statushouders begeleiding willen bieden. VSGH verwijst bijvoorbeeld naar Kwadraad en het Informatiepunt Digitale Overheid in de Bibliotheek voor administratieve vragen. House of Hope en de taallessen van Stichting Ontmoeting voorzien in een grote behoefte aan het vormen van een sociaal netwerk. Toch lijkt er een mismatch te bestaan tussen het aanbod en de vraag: er blijven vragen liggen die in het voorliggend veld een plaats zouden moeten vinden, zoals een klusteam of netwerkvorming bij eenzaamheid. In samenwerking met Hart voor Woerden wordt in juli 2024 een netwerk opgestart om de kracht van de samenwerking beter te benutten.

⁵ Ook voor de andere GR-gemeenten.

2.2.3 Psychosociale problematiek

Een groeiend aantal statushouders kampt met eenzaamheid en problemen in de gezinssfeer. Zo ervaart meer dan de helft van de Syriërs sociaal eenzaamheid⁶. In de Eritrese gemeenschap speelt veel onderlinge frictie, wat resulteert in wantrouwen en isolatie. Ook is er sprake van opvoedingsproblematiek en echtscheiding, en ontbreekt het veel statushouders aan een sociaal vangnet. Woerden Wijzer pakt bepaalde (complexe) zaken op via de Arabische en Eritrese ambulant begeleiders. Onderzocht wordt op welke manier aanvullend aanbod kan worden ingezet.

2.2.4 Financiële zelfredzaamheid

Bij het opstarten en afbouwen van inkomensbeheer komt veel werk kijken. Het technische proces rondom inkomensbeheer heeft voor meer problemen dan daadwerkelijke ontzorging geleid. De beperkte duur⁷ en afronding van het traject zorgden in het ergste geval voor flinke schulden bij de inburgeraar. Zoals beschreven onder 'Hoe nu verder' wordt dit proces momenteel geëvalueerd en gewerkt aan een nieuwe aanpak. Die verbeterslag wordt ook gestimuleerd door het ministerie na het concluderen dat financiële ontzorging niet voor elke statushouder helpend is⁸.

Voorwaarde voor het verbeteren van financiële zelfredzaamheid is goede coaching. Er zijn verschillende workshops verzorgd, met wisselend resultaat. Bij dit alles zijn ex-inburgeraars betrokken, die een waardevolle brug vormden tussen de betrokken uitvoeringsorganisaties en de inburgeraars. De workshops zijn echter niet geborgd en begeleiding blijft een punt van zorg.

2.2.5 Huisartsenzorg

Lange tijd was er sprake van wachttijden en onvoldoende capaciteit om de juiste huisartsenzorg te bieden. Sinds november 2023 is de pilot 'triage statushouders' van start gegaan. Hierdoor kunnen statushouders eerder worden gezien met hun klachten. De pilot ontzorgt de Woerdense huisartsen en biedt ruimte voor de benodigde extra aandacht, rekening houdend met taal- en cultuurbarrières.

2.3 Hoe staat het met taalonderwijs?

2.3.1 Regionale samenwerking

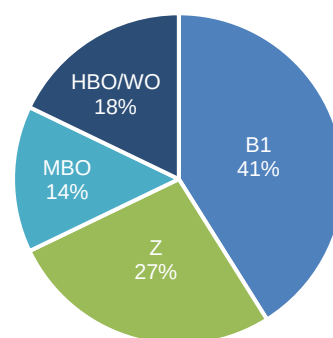
Het taalonderwijs is ingekocht via een inkoopconvenant met de U16-gemeenten. De gemeente Woerden vertegenwoordigt de gemeenten De Ronde Venen, Montfoort, Oudewater en Stichtse Vecht in het U16 samenwerkingsverband.

Richting de aanbieders van de taal- en onderwijsroutes is de intentie geuit tot contractverlenging. De taalaanbieders zetten zich in om het aanbod te blijven ontwikkelen⁹ en aansluiting te zoeken met lokale partners en de samenleving. In regionaal verband is er veel aandacht voor het 'blijvend ontwikkelen' van het inburgeringsstelsel in zijn geheel. Dit betreft de kwaliteit en effectiviteit van het onderwijs (denk aan de homogeniteit van groepen en snellere trajecten), de wachttijden, maar ook de aansluiting bij participatiemogelijkheden.

2.3.2 Taalroutes

Onder de nieuwe wet zijn in 2023 en 2024 zo'n 80 Woerdense inburgeraars van start gegaan met een van de taalroutes. Er zijn vier routes: de B1-route werkt toe naar het B1-taalniveau, de Z-route¹⁰ werkt aan zelfredzaamheid, en de onderwijsroute (MBO of HBO/WO) bereid inburgeraars voor op het starten

Inburgeraars per taalroute
(Woerden, 2023)

⁶ Navigeren in een nieuwe samenleving; de ontwikkeling van de positie en leefsituatie van Syrische Nederlanders (WODC/EUR/RIVM, 2023).

⁷ Het inkomensbeheer stopt na 6 maanden. In individuele gevallen kan dit worden verlengd.

⁸ Een status met weinig armslag: Onderzoek naar de financiële knelpunten van statushouders rond het sociaal minimum (Nationale ombudsman, 2022).

⁹ Dit is geborgd in ontwikkelopdrachten als onderdeel van de aanbesteding.

¹⁰ Bedoeld voor inburgeraars waarvoor het B1-niveau te hoog gegrepen is. Via deze route kan met 800 uur taallessen en 800 participatie-uren aan de inburgeringsplicht worden voldaan.

met hoger onderwijs. Het grootste gedeelte volgt een B1-traject op de Woerdense vestiging van TopTaal. Een deel volgt eerst alfabetiseringslessen. Inmiddels zijn de eerste inburgeraars geslaagd.

2.3.3 Inhoud taaltrajecten

De snelheid en het niveau van taaltrajecten in het algemeen worden waar mogelijk afgestemd op de behoeften en vaardigheden van de inburgeraar. Daarbij wordt in de taallessen gebruik gemaakt van opdrachten in de samenleving en digitale werkvormen.

Onderwijsroutes voorzien in een goede voorbereiding op MBO, HBO en WO. De Z-route krijgt steeds meer vorm: inburgeraars maken kennis met de werkvloer bij De Terugwinning en Cor Werkt Beter. Het aanbod voor de participatie-uren wordt verder ontwikkeld en uitgebreid met trainingen vanuit FermWerk. Ook worden statushouders begeleid richting ontmoetingsplaatsen zoals House of Hope.

2.3.4 Randvoorwaarden

Belangrijke randvoorwaarden voor het organiseren van de taallessen zijn de beschikbaarheid van kinderopvang en flexibiliteit bij werk. Door de taalinstellingen en inburgeringsconsulenten wordt steeds gekeken wat hierin mogelijk is. Verdere knelpunten worden geïnventariseerd en waar mogelijk aangepast.

2.3.5 Informeel taalaanbod

De drie dagdelen formeel taalonderwijs zijn niet voldoende om (snel) de Nederlandse taal (en cultuur) te leren. Meer contact met Nederlanders moet actief worden georganiseerd. Het blijkt dat taalcoaches een duidelijke succesfactor zijn. Het is daarom een gemis dat er weinig mogelijkheden zijn voor informele taalverwerving. Door Bibliotheek Het Groene Hart worden vanaf juli 2024 meer ontmoetingsmomenten georganiseerd. Ook Stichting Ontmoeting voorziet in een behoefte met taallessen voor vrouwen (ook niet-inburgeraars).

2.4 Hoe staat het met participatie?

2.4.1 Werk en taalonderwijs

De wens om participatie in een vroeg stadium te starten is en blijft een uitdaging. Sommige statushouders vinden zelf werk, anderen worden bemiddeld door FermWerk. Er vindt dus weldegelijk uitstroom uit de uitkering plaats: 11% van de statushouders die onder de nieuwe Wet Inburgering in Woerden zijn gehuisvest heeft een betaalde baan. Dit percentage stijgt na 3 jaar aanzienlijk.¹¹

Tegelijk lukt het een deel ook niet om de taallessen om hun werkuren heen te plannen. Dit vraagt elke keer weer om maatwerk en flexibiliteit van taalaanbieder en werkgever. In enkele gevallen moet de baan worden opgezegd, wat soms leidt tot verwijtbare werkloosheid. Om meer opties te geven voor taalonderwijs is een start gemaakt met avondlessen, maar dit blijkt alleen haalbaar te zijn als de gezinssituatie het toelaat en de inburgeraar mentaal in staat is om werk en taalstudie te combineren.

2.4.2 Begeleiding werkgevers

Begeleiding richting werk heeft meer aandacht nodig. Sommige werkgevers zijn in eerste instantie welwillend maar lopen na verloop van tijd toch aan tegen taal- en (werk-)cultuurverschillen of belastbaarheid van de inburgeraar. Jobcoaches zijn echter beperkt in te zetten en werkgevers investeren onvoldoende in instrumenten zoals taalmodules op de werkvloer. Loonkostensubsidie kan pas sinds kort in dit soort situaties worden ingezet. Naast andere vormen van financiële ondersteuning (ook vanuit het WSP) komt er landelijk meer aandacht voor dit thema. Zo zijn er recent regionale verbinders gestart en komt er in september 2024 een landelijke subsidieregeling voor werkgevers. Lokaal is het van belang om ondernemers actiever te informeren en te inspireren om meer divers en inclusief te ondernemen. In samenwerking tussen Ferm Werk en Ondernemerskring Woerden (OKW) is dit jaar een pilot gestart om diverse groepen met een afstand tot de arbeidsmarkt meer kansen te bieden op participatie en werk.

¹¹ Uit een cohortstudie van het CBS (over inburgeraars die startten in 2014) blijkt dat na drie jaar 51%, na zes jaar 43% en na 8.5 jaar 30% nog een uitkering ontvangt (CBS, Asiel en integratie, 2024).

2.4.3 Begeleiding statushouders

Statushouders worden door consultants geactiveerd om stappen te zetten richting werk. De meeste activering vindt plaats via vrijwilligerswerk, activiteiten in buurthuizen of trainingen. De mate van activering is afhankelijk van de eerder beschreven beschikbaarheid naast de taallessen, maar ook van fysieke en mentale belastbaarheid. Verder speelt het hebben van een netwerk mee in de algehele beschikbaarheid als het gaat om oppas voor kinderen of hulp bij onverwachte situaties. Sinds kort is er meer ruimte voor voortgangsgesprekken door het starten van nieuwe inburgeringsconsulenten en uitbreiding van de Module Arbeidsmarkt en Participatie. Hierdoor kan de voortgang op participatie beter worden gemonitord en kunnen eerder in het proces stappen worden gezet.

3. Hoe nu verder?

3.1 Wat kunnen we verwachten?

De taakstelling blijft naar verwachting hoog¹². In 2025 stijgt deze mogelijk wanneer de achterstanden op vergunningverlening bij de IND worden ingelopen. De huisvestingsopgave blijft dus veel vragen van de keten.

Wat meespeelt zijn de wachttijden voor gezinshereniging, waardoor het aantal juridische dossiers hoog blijft. Daarnaast zien we rond gezinshereniging (en de lange wachttijd in de opvang) een groeiend aantal casussen met risico's rondom gezinsdynamiek en huiselijk geweld. Psychische kwetsbaarheden en de complexe samenleving blijven druk geven op vrijwilligers en maatschappelijk werkers. Naast het blijvend verbeteren van de ketensamenwerking zijn dit thema's waar in 2024 de focus op wordt gelegd.

3.2 Waar gaan we aan werken?

3.2.1 Herbeleggen taken maatschappelijke begeleiding

In 2023 zijn we meermaals aangelopen tegen de kwetsbaarheid van de keten als het gaat om het realiseren van de taakstelling en het bieden van de benodigde begeleiding. Er is een verbeteringslag gaande op de samenwerking tussen ketenpartners, wat er in elk geval toe heeft geleid dat de taakstelling voor 2024-I is behaald.

VSGH heeft aangegeven met de huidige organisatie geen continuïteit en kwaliteit van dienstverlening te kunnen blijven bieden. Zij werkt samen met de gemeente aan het overdragen van de (wettelijke) taken rondom de maatschappelijke begeleiding en de begeleiding naar financiële zelfredzaamheid. De gemeente voert momenteel gesprekken met VluchtelingenWerk Nederland, die met haar landelijke expertise de benodigde stabiliteit en professionalisering kan bieden, in nauwe samenhang met een aanbod op het toekomstige AZC. De ketenpartners worden betrokken in het vormgeven van een zo effectief mogelijk inzet van de keten binnen dit nieuwe toekomstscenario.

3.2.2 Doorontwikkeling financiële coaching

Het is van belang om statushouders meer grip te laten krijgen op hun financiën. Dit voorkomt financiële problemen en leidt tot minder stress. Een effectieve inzet van financiële ontzorging staat of valt met een goede technische uitvoering én goede begeleiding. Mede gezien de problemen rondom die uitvoering zal een keuze worden gemaakt in welke vorm de GR-gemeenten (Ferm Werk) hiermee doorgaan. Dit vindt zoveel als mogelijk plaats vanuit de GR-brede werkgroep inburgering, om hier uniform beleid op te maken en de dienstverlening vanuit FermWerk efficiënt in te zetten.

Daarnaast is een hernieuwde ambitie nodig om versneld inzicht in de financiële situatie te krijgen en de benodigde vaardigheden aan te leren. Dit alles in een periode waarin de inburgering moet starten en mensen vaak veel zorgen hebben over bijvoorbeeld gezinshereniging. We blijven het aanbod in individuele en groepsgerichte begeleiding monitoren en verbeteren. Hierin is er voor de GR-gemeente lokaal ruimte om een aanbod in te kopen. In Woerden (en Oudewater) hangt dit samen met het proces rondom het herbeleggen van de maatschappelijke begeleiding. Daarbij volgen we landelijke

¹² Volgens de meest recente Meerjaren Productie Prognose (MPP) 2023-II, zoals beschreven in een brief over de taakstelling (Ministerie van Justitie en Veiligheid, 10-11-2023). Dit is recent door de Provincie Utrecht bevestigd.

ontwikkelingen en een aangekondigde wetsherziening waarin de technische financiële ontzorging niet langer verplicht is¹³.

3.2.3 Aansluiting participatie en taal

In 2024 wordt het participatie-onderdeel van de Z-route vanuit FermWerk verbeterd en uitgebreid. Deze taak is bij FermWerk neergelegd, maar we sturen hierin op het aangaan van samenwerking met het lokale Woerdense netwerk. Wat participatie naast de andere leerroutes betreft zijn we blijvend in gesprek over een betere afstemming met de taalschool, trainingsmogelijkheden en inzet richting werkgevers. Zoveel als mogelijk wordt afstemming en uniformiteit gezocht binnen de GR-werkgroep inburgering, maar ook hierbij geldt dat de gemeente inzet levert vanuit communicatie, beleid Werk & Inkomen en Economische Zaken. Ditzelfde geldt voor extra aandacht voor uitkeringsgerechtigden die onder de Wet Inburgering 2013 zijn ingeburgerd.

In 2024 wordt een GR-breed plan uitgewerkt om het aandachtsgebied statushouders beter te borgen. Ook wordt vanuit Bodegraven-Reeuwijk een pilot gestart via een Europese AMIF-subsidie. Via deelname aan deze pilot zullen ook Woerdense deelnemers extra begeleiding op taal en werknemersvaardigheden ontvangen.

3.2.4 Informeel taalaanbod

Zoals beschreven is er behoefte aan meer mogelijkheden om op een informele manier de Nederlandse taal te oefenen. Bibliotheek Het Groene Hart heeft vanuit de gemeente de opdracht gekregen om hier een aanbod op te organiseren. Zij werken samen met FermWerk en VSGH om hun aanbod passend te maken op de behoeften van de doelgroep. Veel statushouders of inwoners met een migratieachtergrond hebben al een taalmaatje. Daarnaast wordt in juli gestart met een groepsgewijze 'Taalinloop' en is er sinds kort een Arabisch sprekende medewerker die hulp kan bieden bij digitale vaardigheden.

3.2.5 Sociale kaart en netwerk

Om je ergens thuis te voelen is het helpend om te weten waar je terecht kunt, maar ook om contacten te hebben met Nederlanders zonder vluchtachtergrond. Daarom zijn vanuit de Maatschappelijke Agenda middelen beschikbaar gesteld voor het opzetten van een sociale kaart. Hier zullen we in 2024 een start mee maken. Het versterken van het netwerk van betrokken organisaties is een voorwaarde en wordt in juli 2024 met medewerking van Hart voor Woerden opgestart. We vragen deze organisaties samen te werken om het aanbod zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij de bestaande behoeftes.

¹³ Deze wetswijziging zal naar verwachting dit jaar nog in werking treden.